

Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta grantu shēmas „Īstermiņa ekspertu fonds” īstenoto projektu rezultāti, izveidotā sadarbība un ietverto tēmu aktuāli jautājumi

EEZ finanšu instruments
Norvēģijas finanšu instruments

Tematisko semināru cikls
„MAZS PROJEKTS LIELAI IDEJAI”
2010.gada oktobris – decembris

26. novembris 13.30 – 17.00

**Kultūras mantojuma loma cilvēka dzīves kvalitātes
nodrošināšanā**

BAIBA MŪRNIECE

*Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas Kultūras
mantojuma politikas daļas vadītāja*

KULTŪRAS MANTOJUMA LOMA KVALITATĪVAS CILVĒKA DZĪVES NODROŠINĀŠANĀ

VALSTS KULTŪRAS PIEMINEKĻU AIZSARDZĪBAS INSPEKCIJA

2010. GADA 26. NOVEMBRIS

KULTŪRAS MANTOJUMS SASTĀV NO UZKRĀTU RESURSU KOPUMA, KAS SAŅEMTI MANTOJUMĀ NO PAGĀTNES UN KAS, NEATKARĪGI NO PIEDERĪBAS, INDIVĪDU UN SABIEDRĪBAS UZTVERĒ TIEK UZSKATĪTI PAR VĒRTĪBU, PĀRLIECĪBAS, ZINĀŠANU, TRADĪCIJU ATSPUGUĻOTĀJIEM UN PAUDĒJIEM. TAS IETVER ARĪ VIDĪ, KAS IZVEIDOJUSIES CILVĒKU UN VIETU MIJIEDARBĪBĀ LAIKAM EJOT.

STARPTAUTISKĀS SAISTĪBAS, KO LATVIJA UZŅĒMUSIES KULTŪRAS PIEMINEKĻU AIZSARDZĪBĀ

- KONVENCIJA PAR PASAULES KULTŪRAS UN DABAS MANTOJUMA AIZSARDZĪBU;
- EIROPAS KONVENCIJA ARHEOLOĢISKĀ MANTOJUMA AIZSARDZĪBAI;
- KONVENCIJA EIROPAS ARHITEKTŪRAS MANTOJUMA AIZSARDZĪBAI;
- KONVENCIJA PAR KULTŪRAS VĒRTĪBU AIZSARDZĪBU BRUŅOTA KONFLIKTA GADĪJUMĀ UN TĀS PROTOKOLS;
- EIROPAS PADOMES VISPĀRĒJĀ KONVENCIJA PAR KULTŪRAS MANTOJUMA VĒRTĪBU SABIEDRĪBAI;
- EIROPAS AINAVU KONVENCIJA;
- EIROPAS KULTŪRAS KONVENCIJA.

EIROPAS NACIONĀLĀS KULTŪRAS MANTOJUMA INSTITŪCIJAS (PIEMĒRI)

EIROPĀ KATRĀ VALSTĪ IR NACIONĀLA KULTŪRAS MANTOJUMA AIZSARDZĪBAS INSTITŪCIJA, KURU NOSAUKUMI IR ATŠĶIRĪGI, BET FUNKCIJAS PAMATĀ IR LĪDZĪGAS - NODROŠINĀT KULTŪRAS MANTOJUMA APZINĀŠANU UN SAGLABĀŠANU.

- KULTŪRAS MANTOJUMA AKTVITĀŠU MINISTRIJA (ITĀLIJA);
- ARHITEKTŪRAS UN KULTŪRAS MANTOJUMA DEPARTAMENTS (FRANCIJA);
- MĀKSLAS UN KULTŪRAS PIEMINEKĻU ĢENERĀLDIREKTORĀTS (SPĀNIJA);
- KULTŪRAS PIEMINEKĻU UN VIETU DIREKTORĀTS (BEĻĢIJA);
- NACIONĀLĀ KULTŪRAS MANTOJUMA PĀRVALDE (ZVIEDRIJA, SOMIJA, IGAUNIJA);
- KULTŪRAS MANTOJUMA DIREKTORĀTS (NORVĒGIJA);
- KULTŪRAS PIEMINEKĻU AIZSARDZĪBAS DIENESTS (AUSTRIJA).

VALSTS KULTŪRAS PIEMINEKĻU AIZSARDZĪBAS INSPEKCIJA

LATVIJAS VALDĪBAS DELEĢĒTA INSTITŪCIJA, KAS ĪSTENO VALSTS POLITIKU UN KONTROLI KULTŪRAS PIEMINEKĻU AIZSARDZĪBĀ, VEIC KULTŪRAS MANTOJUMA APZINĀŠANU, IZPĒTI UN UZSKAITI.

VKPAI DARBA MĒRĶIS IR NODROŠINĀT, LAI LABĀKAIS, KO ESAM SAŅĒMUŠI NO PAGĀTNES, TIKTU SAGLABĀTS UN BAGĀTINĀTU MŪSU DZĪVI ŠODIEN UN NĀKOTNĒ.

KULTŪRAS MANTOJUMA SAGLABĀŠANA

IZPRAST

IZPROTOT VĒSTURISKĀS
VIETAS, MĒS PIEŠĶIRAM
TAM VERTĪBU

IZBAUDĪT

IZBAUDOT VĒSTURISKĀS
VIETAS, MĒS VĒLAMĪES
UZZINĀT VAIRĀK

NOVĒRTĒT

NOVĒRTĒJOT
VĒSTURISKĀS VIETAS,
MĒS PAR TĀM
RŪPĒJAMĪES

RŪPĒTIES

RŪPĒJOTIES PAR
VĒSTURISKAJĀM
VIETĀM, MĒS RADĀM
KVALITĀTĪVU VIDĪ

IZPRAST

IZPROTOT VĒSTURISKĀS VIETAS, MĒS PIEŠĶIRAM TĀM VĒRTĪBU

KULTŪRAS MANTOJUMA APZINĀŠANA

VALSTS BUDŽETA FINANSĒJUMA PIEŠĶIRŠANA KULTŪRAS PIEMINEKĻU UN
KULTŪRVĒSTURISKU OBJEKTU IZPĒTEI

NOVĒRTĒT

NOVĒRTĒJOT VĒSTURISKĀS VIETAS, MĒS PAR TĀM RŪPĒJAMIES

VALSTS AIZSARGĀJAMO KULTŪRAS PIEMINEKĻU UZSKAITES NODROŠINĀŠANA

LATVIJĀ VALSTS AIZSARDZĪBĀ IR 8515 KULTŪRAS PIEMINEKĻI, NO TIEM 2495 ARHEOLOĢIJAS PIEMINEKĻI (TAJĀ SKAITĀ 475 PILSKALNI, 230 APMETNES, 1273 SENKAPI, 75 VIDUSLAIKU PILIS, 267 KULTA VIETAS UN AKMEŅI), 3390 ARHITEKTŪRAS PIEMINEKĻI (TAJĀ SKAITĀ 155 MUIŽAS UN PILIS, 270 BAZNĪCAS, 13 KLOSTERI, 52 KAPLIČAS, 49 DZIRNAVAS, 26 KROGI, 47 ZEMNIEKU SĒTAS, 1483 DZĪVOJAMĀS ĒKAS, 80 SKOLAS, 30 TAUTAS NAMI UN RĀTSNAMI, 6 TEĀTRI), 2456 MĀKSLAS PIEMINEKĻI (TAJĀ SKAITĀ 96 ĒRĢELES, 90 GLEZNOJUMI, 65 ALTĀRGLEZNAS, 60 VITRĀŽAS, 123 ALTĀRI, 40 ZVANI, 121 KAUSS, 58 EPITĀFIJAS), 121 VĒSTURISKU NOTIKUMU VIETA, 45 PILSĒTBŪVNICĪBAS UN TERITORIĀLIE PIEMINEKĻI, 8 INDUSTRIĀLIE PIEMINEKĻI.

NOVĒRTĒT

NOVĒRTĒJOT VĒSTURISKĀS VIETAS, MĒS PAR TĀM RŪPĒJAMIES

STARPTAUTISKĀ ATZINĪBA LATVIJAS KULTŪRAS MANTOJUMAM:

UNESCO PASAULES MANTOJUMA SARAKSTA OBJEKTI

- RĪGAS VĒSTURISKAIS CENTRS
- STRŪVES ĢEODĒZISKĀ LOKA PUNKTI JĒKABPILĪ
UN SESTUKALNĀ (SERIĀLĀ NOMINĀCIJA)
- SAGATAVOŠANĀ - SERIĀLĀ NOMINĀCIJA "VIKINGU
KULTŪRA – AINAVAS UN PIEMINEKĻI" SADARBĪBĀ
AR ĪSLANDI, ZVIEDRIJU, VĀCIJU, NORVĒGIJU, DĀNIJU

EIROPAS MANTOJUMA ZĪMES OBJEKTI LATVIJĀ

- RĪGAS VĒSTURISKĀ CENTRA PANORĀMA UN SILUETS
- RUNDĀLES PILS
- KULDĪGAS VĒSTURISKAIS CENTRS

RŪPĒTIES

RŪPĒJOTIES PAR VĒSTURISKĀM VIETĀM, MĒS RADĀM KVALITĀTĪVU VIDI

- KULTŪRAS MANTOJUMA SAGLABĀŠANAS POLITIKAS IZSTRĀDE, POPULARIZĀCIJA UN STARPTAUTISKĀS SADARBĪBAS NODROŠINĀŠANA.
- NO KULTŪRAS PIEMINEKĻU STATUSA IZRIETOŠO IEROBEŽOJUMU UN NORĀDĪJUMU IZDOŠANA, KONSULTĀCIJU SNIEGŠANA.
- VALSTS AIZSARGĀJAMO KULTŪRAS PIEMINEKĻU UZRAUDZĪBA UN KONTROLE.
- VALSTS AIZSARGĀJAMO KULTŪRAS PIEMINEKĻU PĀRVEIDOJUMU PIEĻAUJAMĪBAS
- ANALĪZE UN IZVĒRTĒŠANA, SASKAŅOJUMU UN ATĻAUJU IZDOŠANA.
- KULTŪRAS MANTOJUMA IZPĒTES UN KULTŪRAS PIEMINEKĻU GLĀBŠANAS PASĀKUMU FINANSĒŠANA.
- MĀKSLAS UN ANTIKVĀRO PRIEKŠMETU IZVEŠANAS KONTROLE UZ ĀRVALSTĪM.

IZBAUDĪT

IZBAUDOT VĒSTURISKO VIDĪ, MĒS VĒLAMIES UZZINĀT VAIRĀK

KULTŪRAS MANTOJUMA POPULARIZĀCIJA:

- EIROPAS KULTŪRAS MANTOJUMA DIENAS
- KULTŪRAS MANTOJUMA GADA BALVA
- DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM

IZBAUDĪT

IZBAUDOT VĒSTURISKO VIDĪ, MĒS VĒLAMĪES UZZINĀT VAIRĀK

KULTŪRAS MANTOJUMS IR VĒRTĪBA SABIEDRĪBAI.

GAN KULTŪRAS MANTOJUMA SAGLABĀŠANAS, GAN ILGTSPĒJĪGAS IZMANTOŠANAS GALVENAIS MĒRĶIS SABIEDRĪBAS LABĀ IR CILVĒCES ATTĪSTĪBAS UN DZĪVES KVALITĀTES NODROŠINĀŠANA.

KULTŪRAS MANTOJUMS CILVĒKA DZĪVEI PIEŠĶIR JĒGU UN GARĪGO PIEPILDĪJUMU, APLIECINOT PATIESU VĒRTĪBU PASTĀVĪBU.

KULTŪRAS MANTOJUMS IR ARĪ EKONOMISKA VĒRTĪBA – RESURSI, KURUS SAPRĀTĪGI IZMANTOJOT, TIEK GŪTS EKONOMISKS LABUMS.

KULTŪRAS MANTOJUMA SOCIĀLĀ NOZĪME

- **PIEDERĪBAS SAJŪTA**, INTEGRĀCIJAS INSTRUMENTS. CILVĒKIEM, KAS DZĪVO VĒSTURISKĀ VIDĒ, IR SPĒCĪGĀKA PIEDERĪBAS SAJŪTA. SAJŪTA, KA DZĪVO ĪPAŠĀ VIETĀ, CEĻ PAŠVĒRTĪBU. KULTŪRAS MANTOJUMU SABIEDRĪBA ĪPAŠI NOVĒRTĒTĒ KRĪZES PERIODĀ. SITUĀCIJĀ, KAD ZUDUŠI VISI ATBALSTA PUNKTI, KULTŪRAS MANTOJUMS CILVĒKA DZĪVEI PIEŠKIR JĒGU UN GARĪGO PIEPILDĪJUMU, APLIECINOT PATIESU VĒRTĪBU PASTĀVĪBU.
- **LEPNUMS** – LABI SAGLABĀTA VĒSTURISKĀ VIDE BIEŽI IR IEDZĪVOTĀJU LEPNUMA UN PAŠAPZIŅAS AVOTS.
- **DZĪVES KVALITĀTES INDIKATORS** – LABI SAGLABĀTA VĒSTURISKĀ VIDE IR GALVENAIS INDIKATORS KVALITĀTĪVAI CILVĒKA DZĪVES TELPAI. RESTAURĒTAS VĒSTURISKĀS ĒKAS TIEK UZTVERTAS KĀ LABĀKA MĀJVIETA, DARBA VIETA.
- **MĀKSLINIECISKĀ UN ESTĒTISKĀ VĒRTĪBA** – POZITĪVĀS SAJŪTAS. TŪRISMA VIRZĪTĀJS.
- **ZINĀŠANU UN PRASMJU AVOTS** – NOZĪMĪGA DAĻA IZGLĪTĪBAS PROCESĀ, IEDVESMA JAUNU PRODUKTU RADĪŠANĀ.

KULTŪRAS MANTOJUMA EKONOMISKĀ NOZĪME

- **TŪRISMA VIRZĪTĀJS** – VĒSTURISKĀS VIETAS UN KULTŪRAS PIEMINEKĻI JOPROJĀM IR GALVENAIS TŪRISMA INDUSTRIJAS MĒRĶIS.
- KVALITATĪVA KULTŪRVĒSTURISKĀ VIDE CEĻ APKĀRTĒJO **ĪPAŠUMU VĒRTĪBU**.
- RESTAURĀCIJĀ IEGULDĪTAIS FINANSĒJUMS VALSTS KASĒ ATGRIEŽAS **NODOKĻU** VEIDĀ.
- KULTŪRAS MANTOJUMA ATJAUNOŠANA UN RESTAURĀCIJA RISINA ARĪ **NODARBINĀTĪBAS PROBLĒMAS** – VEICINA JAUNU MAZO UZŅĒMUMU VEIDOŠANOS UN RADA JAUNAS DARBA VIETAS.
- KULTŪRAS MANTOJUMA AIZSARDZĪBA IR VĒRSTA UZ ESOŠU OBJEKTU UN TELPU SAGLABĀŠANU UN **SAIMNIECISKU IZMANTOŠANU**, AR SALĪDZINOŠI MAZĀKIEM FINANŠU IEGULDĪJUMIEM.

VALSTS KULTŪRAS PIEMINEKĻU AIZSARDZĪBAS INSPEKCIJA

KONSULTANTS, ATBALSTS UN SADARBĪBAS PARTNERIS

KLIENTU APKALPOŠANAS CENTRS:

RĪGĀ, PILS IELĀ 20

67229272

WWW.MANTOJUMS.LV

VKPAI@MANTOJUMS.LV

BAIBA.MURNIECE@MANTOJUMS.LV